

Česká republika

Česká školní inspekce

**Moravskoslezský inspektorát -
oblastní pracoviště**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Vítkov, okres Opava

749 01 Vítkov, Komenského 754, okres Opava

Identifikátor školy: 600 143 074

Termín konání komplexní inspekce: 5. - 8. listopad 2002

Čj.:	141 499/02-11011
Signatura:	kn5cw114

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY/ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Úplná základní škola, jejímž zřizovatelem je obec (s adresou Město Vítkov, Wolkerova 890, 749 01 Vítkov), je od 01. ledna 2000 příspěvkovou organizací. Součástí školy je základní škola s kapacitou 400 žáků a školní družina se školním klubem s kapacitou 175 žáků. V době inspekce nebyla kapacita u žádné ze součástí školy překročena.

V letošním školním roce probíhá výuka 343 žáků (124 dojíždí z 15 okolních obcí) v 17 třídách devíti ročníků (jedna specializovaná pro žáky s VPU) podle vzdělávacího programu Základní škola č.j.16 847/96-2 schváleného MŠMT ČR dne 30. dubna 1996 s platností od 1. září 1996 včetně úprav a doplňků č.j. 25 018/98-22 s platností od 1. září 1998.

Základní škola hospodařila v kontrolovaném období s finančními prostředky přijatými z rozpočtu zřizovatele, dále s finančními prostředky přidělenými prostřednictvím Referátu školství Okresního úřadu Opava na zabezpečení neinvestičních výdajů, s peněžními prostředky získanými vlastní činností a s prostředky svých fondů tak, jak je vymezeno ve zřizovací listině.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy ve společenskovední, přírodovědné a výchovné složce vzdělávání vzhledem k uvedeným učebním dokumentům
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy ve společenskovední, přírodovědné a výchovné složce vzdělávání vzhledem k uvedeným učebním dokumentům
- průběhu vzdělávání a výchovy ve vybraných předmětech zařazených ve výše uvedených složkách vzdělávání
- efektivnosti využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu za období roku 2001
- dodržování právních předpisů v oblasti BOZP a PO ve smyslu ustanovení zákonných norem

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuka v devíti třídách 1. stupně a osmi třídách druhého stupně je zajištěna 25 vyučujícími. Z celkového počtu 222 týdně odučených hodin na 1. stupni je 66 % vyučováno pedagogy s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí (dále OPZ). Souhrnná týdenní časová dotace předmětů vyučovaných na 2. stupni školy je 251 hodin, z toho je 60,6 % vyučováno učiteli s OPZ. Přímou hospitační činností bylo zjištěno, že zbylá nekvalifikovaná výuka nemá negativní dopad na kvalitu výuky.

Ze společenskovední složky vzdělávání proběhly hospitace v předmětech český jazyk (78 % OPZ), cizí jazyky (0 % OPZ), vlastivěda (50 % OPZ) a dějepis (100 % OPZ). Český jazyk vyučuje celkem deset vyučujících; ze sedmi učitelů, které vyučují sledovaný předmět na 1. stupni, jsou tři bez požadované kvalifikace, na 2. stupni je výuka zajištěna učiteli s požadovanou OPZ. Cizí jazyk (NJ, AJ) vyučuje v současné době šest učitelů, dvě jsou

bez požadované kvalifikace čtyři splňují pedagogickou způsobilost. Předmět vlastivěda vyučují ve 4. a 5. ročníku čtyři učitelky, dvě jsou plně kvalifikované. Jedna ze dvou nekvalifikovaných si v současné době doplňuje požadovanou OPZ studiem na příslušné vysoké škole.

Z přírodovědné složky vzdělávání byly vybrány předměty matematika, přírodověda, přírodopis, zeměpis, fyzika a chemie. Matematika je vyučována v 75 %, přírodověda v 50 %, přírodopis v 0 %, zeměpis v 98 %, fyzika v 33 %, chemie ve 100 % hodin vyučujícími, kteří splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Z výchovné složky vzdělávání bylo hospitováno v předmětech výtvarná výchova (80 % OPZ), hudební výchova (82 % OPZ), a občanská výchova (100 % OPZ).

Při sestavování úvazků vychází vedení školy z odborné a pedagogické způsobilosti, pedagogické praxe a zkušeností vyučujících, kteří působí na škole.

Ve škole pracuje metodické sdružení učitelek 1. stupně a sedm předmětových komisí pro výuku na 2. stupni. Pět je samostatných (český jazyk, cizí jazyky, matematika, zeměpis a tělesná výchova), jedna je zřízena pro výuku přírodovědných předmětů (chemie, fyzika a přírodopis) a jedna pro výchovně vzdělávací předměty (rodinná, občanská, hudební, výtvarná výchova a dějepis). Podle kvalitně vedených zápisů z jejich jednání je hlavní náplní činnosti vypracování a sjednocení časově tematických plánů (se záměrem zachovat meziročníkovou kontinuitu), sjednocení písemných prací, požadavků na žáky, předkládání požadavků na dovybavení kabinetních sbírek, organizace přípravy žáků na soutěže ap. Pro zkvalitnění práce školy je ustavena sekce třídních učitelů a výchovná komise. Z jejich činnosti je patrná úzká spolupráce s výchovnou poradkyní (ta v letošním roce dokončí studium výchovného poradenství) zejména v oblasti negativních jevů v chování žáků a specifických potřeb a zájmů žáků. Činnost uvedených orgánů je neformální a vychází z potřeb vyučujících i žáků. Kontrolou uvedené písemné dokumentace, z pohovoru s učiteli i vedením školy vyplývá, že metodické orgány plní funkci poradního orgánu a zajišťují zpětnou vazbu mezi řídicí složkou školy a pedagogy.

Vedení školy (ředitelka a její zástupce) se schází s poradním sborem, k němuž patří vedle vedoucích metodických sdružení i vedoucí vychovatelka a volený zástupce pedagogického sboru, pravidelně jedenkrát týdně. Problematika výchovně vzdělávací práce je řešena na pedagogických radách. Náplň včetně termínů (pětkrát ročně) je stanovena v ročním plánu práce. Názory a připomínky pedagogů jsou vždy akceptovány a využívány pro další práci školy. Zápisy, které jsou z nich pořizovány, mají velmi dobrou vypovídací hodnotu. Provozní záležitosti jsou projednávány na provozních poradách organizovaných dle potřeby. Z vyjádření ředitelky školy je patrná vynikající spolupráce s odborovou organizací, (s výborem jsou projednávány veškeré dokumenty související s řízením školy, změny v oblasti mzdové a personální, členové výboru se účastní kontroly BOZP a PO) a Klubem rodičů ustaveným ze zástupců jednotlivých tříd. Ten se podílí nebo samostatně organizuje akce pro rodiče s dětmi i finančně zabezpečuje některé aktivity žáků. Klub rodičů je pravidelně informován o práci školy a jejím hospodaření.

Dlouhodobá práce školy je písemně formulována v koncepčních záměrech na léta 1999 až 2003. Mnohé ze stanovených cílů byly již realizovány (vstup do právní subjektivity, maximální zapojení žáků do mimoškolní činnosti ap.), mnohé však mají dlouhodobý charakter (materiální dovybavení školy, stabilizace pedagogického sboru, další vzdělávání učitelů ap.), jsou proto každoročně rozpracovány v ročním plánu. Plán práce školy na školní rok 2002/2003 je přehledný, strukturovaný, vychází z podrobné analýzy jednotlivých oblastí. Jeho součástí jsou četné přílohy (plán spolupráce začínajících a nekvalifikovaných učitelů s uvádějícími učiteli a vedením školy, plán pedagogického rozvoje učitelů na období 2001 - 2004, plán kontrol, výchovného poradenství, environmentální výchovy a vzdělávání, školní družiny a klubu, výchovy k volbě povolání, minimální preventivní program). Roční plánování je podrobně rozpracováno v týdenních plánech s uvedením zodpovědností a termínů plnění.

Prímou inspekční činností bylo zjištěno, že plány jsou reálné a jsou průběžně plněny. Běžný provoz se

řídí řádem školy a provozním řádem pro žáky i zaměstnance. Zde jsou zapracována pravidla působení školy proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance.

Kontrolní činnost zasahuje do pedagogické, provozní i hospodářské práce školy, výsledky kontrol jsou analyzovány, k případným nedostatkům jsou přijímána opatření.

Informační systém vnitřní i vnější je funkční, tok informací je průběžný a ucelený. Všichni pracovníci školy mají přístup k potřebným informacím. Žáci jsou informováni především prostřednictvím třídních učitelů a nástěnek umístěných na hlavních komunikacích školy. Zákonní zástupci žáků jsou informováni prostřednictvím žákovských knížek, pěti třídních schůzek během školního roku a dnů otevřených dveří. Vedení školy sleduje zájem rodičů a účinně využívá jejich námětů k práci školy.

Prezentace školy na veřejnosti je příkladná. Škola seznamuje veřejnost se svou činností prostřednictvím regionálního tisku, školního časopisu Komeňáček, vydává letáček o práci školy, má vlastní www stránky, využívá dvou městských nástěnek, organizuje výstavy, pořádá školní vystoupení, ap.

Vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a s přihlédnutím k možnostem školy jsou personální podmínky vzdělávání a výchovy hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V budově základní školy je umístěna většina kmenových tříd, odborné učebny i zázemí vedení školy. Ve vedlejším pavilónu propojeném s hlavní budovou jsou umístěna oddělení školní družiny, která jsou dopoledne využívána k výuce 1. a 2. ročníku.

Běžné třídy 1. stupně, v nichž probíhaly všechny sledované hodiny českého jazyka, matematiky, vlastivědy, hudební a výtvarné výchovy a některé hodiny cizího jazyka, jsou vybavené novým nebo udržovaným školním nábytkem. K výzdobě tříd je využito žákovských prací, nástěnek a tabelárních pomůcek k aktuálně probíranému učivu. Většina těchto tříd však postrádá plochy pro relaxaci nebo vyučování v kruhu.

Výuka předmětů probíhá v běžných třídách i odborných učebnách. Některé hodiny literární výchovy jsou realizovány v učebně pro výuku hudební výchovy. V učebně vybudované z původního kabinetu je pro výuku cizího jazyka k dispozici 12 míst, to však plně odpovídá hygienickým normám. Odborné učebny jsou zřízeny pro výuku cizího jazyka, hudební výchovy, výtvarné výchovy, zeměpisu, matematiky, chemie, fyziky a přírodopisu, výpočetní techniky i pracovních činností (kovo i dřevo dílna). Škola však nemá vlastní tělocvičnu. Vybavení a tematická výzdoba odpovídá potřebám výuky jednotlivých předmětů. Přilehlé kabinety jsou vybaveny základním množstvím učebních pomůcek, které umožňují plnit vzdělávací program.

Ve všech sledovaných předmětech společenskovedního i přírodovědného zaměření měli žáci k dispozici učebnice se schvalovací doložkou MŠMT ČR, pracovní sešity, školní atlasy, matematické, fyzikální i chemické tabulky a pro výuku dějepisu a zeměpisu velké nástěnné mapy.

Škola je vybavena audiovizuální technikou, jejíž využití ve vyučovacím procesu odpovídalo potřebám. Vybavení učebními pomůckami pro všechny sledované předměty je na dobré

úrovni. Bylo zaznamenáno pouze menší množství Pravidel českého pravopisu a cizojazyčných slovníků pro potřebu žáků.

K výuce nejen sledovaných předmětů je využívána i školní knihovna umístěná v oddělené části odborné učebny hudební výchovy. Fondy obsahují ucelené řady doplňkové četby zejména pro

mladší věkovou kategorii, minimální množství samostatných svazků z oblasti beletrie a naučné literatury.

Interiér školy, zejména společné prostory a třídy nižšího stupně s bohatou květinovou výzdobou a četnými ukázkami žákovských prací, má velmi dobrou estetickou úroveň.

Materiálně-technické podmínky výuky jsou vzhledem k předmětu inspekce a v souvislosti s finančními možnostmi školy hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE (V SOUČÁSTI ŠKOLY, STUDIJNÍM OBORU, UČEBNÍM OBORU, SKUPINĚ PŘEDMĚTŮ)

Realizace vzdělávacích programů

Kontrolou dokumentace (aktuální rozvrhy hodin pro jednotlivé ročníky a třídy, učební plány rozpracované pro jednotlivé ročníky dokumentující splnění časové dotace povinných předmětů v rámci celkové školní docházky) bylo zjištěno, že výuka na obou stupních školy probíhá v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola. Z provedených hospitací a kontroly předložených časově tematických plánů vyplývá, že probírané učivo odpovídá osnovám vzdělávacího programu.

Vyučující se řídí zpracovanými tematickými plány, které jsou průběžně konzultovány v předmětových komisích a schváleny ředitelkou školy. Vedení školy provádí formou plánovaných hospitací průběžnou kontrolu souladu výuky s osnovami vzdělávacího programu. O kontrole jsou pořizovány zápisy a prováděna analýza. Případné přesuny látky či zpoždění je vedením školy registrováno, následná opatření směřují k tomu, aby daná látka byla probrána a procvičena. Pedagogická dokumentace o naplňování zvoleného vzdělávacího programu je prokazatelně a průběžně vedena. Archivovány jsou rovněž kontrolní prověrky žáků s analýzou jejich výsledků.

Skladba rozvrhu hodin ne vždy odpovídá psychohygienickým požadavkům. Vyučující většinou dbají na správné dodržování hygienických návyků žáky, ve výuce zejména nižších ročníků jsou střídány náročnější činnosti s činnostmi odpočinkovými, nejsou zde však pravidelně zařazovány relaxační techniky.

Výchovně-vzdělávací činnost školy je v souladu se vzdělávacím programem Základní škola. Kontrola této činnosti je účinná.

Průběh a výsledky v humanitní složce vzdělávání

Sledovaná složka předmětů byla hodnocena na základě hospitací v předmětech český jazyk, cizí jazyky, vlastivěda a dějepis.

Pro zajištění výuky *českého jazyka* má škola velmi dobré personální zázemí. Příprava vyučujících je velmi zodpovědná, o čemž svědčí pečlivě zpracované časově tematické plány a poznatky z přímého pozorování v hospitovaných hodinách. Týdenní hodinové dotace vymezené českému jazyku jsou v souladu s učebním plánem, jednotlivá probíraná témata odpovídají učebním osnovám.

Míra motivace žáků v navštívených hodinách byla různá, pohybovala se od velmi nápadité a promyšlené, až po nulovou. Velmi účelná byla v první třídě, kde učitelka vedla děti k přemýšlení a dovozování souvislostí na základě jejich vlastních poznatků a zkušeností. Motivačně zajímavě působily tematicky zaměřené rozhovory k probíranému učivu v hodinách

literární výchovy. Bezprostřední vyhodnocování činnosti dětí a případná pochvala patřily také k účinným motivačním prvkům.

Zhlédnuté hodiny byly vedeny převážně v rovině frontální výuky s klasickou stavbou. Kromě ústní formy opakování bylo využito i samostatné práce, kdy žáci zpracovávali zadané úkoly do pracovních listů nebo sešitů. Aktivizace žáků byla v hospitovaných hodinách zřetelná, promyšleně byly uplatňovány mezipředmětové vztahy. Ve snaze o dosažení maximální efektivity bylo opomenuto zařazení vhodných relaxačních prvků, což se projevovalo na zvýšené únavě a nepozornosti dětí. Hodnocení žáků bylo převážně pozitivní, klasifikace odpovídala jejich znalostem. Při zadávání samostatné školní práce a domácích úkolů byla respektována zásada přiměřenosti, vyučující ověřovali pochopení zadávaných úkolů. Analýza chyb byla v hodinách mluvnice prováděna vždy bezprostředně po ukončení ústního či písemného projevu. Pomoc žákům s poruchami učení byla ze strany pedagogů nevýrazná, stejně tomu bylo i při zadávání úkolů žákům s vyšší výkonností. Žákovská dokumentace (úkoly a cvičení) je vyučujícími pravidelně kontrolována. Pamatováno bylo na materiální zajištění hodin, využito bylo tabelárních pomůcek, poslechu textů a ukázek titulů z právě probírané literatury. Vzájemná komunikace byla na běžné úrovni.

Výuka *cizích jazyků* (němčina, angličtina) není po stránce personální optimálně zajištěna plně kvalifikovanými pedagogy. Všechny vyučující se však snaží v rámci svých možností o dosažení co nejlepších výsledků. Ve škole jsou pro všechny skupiny zpracovány časově tematické plány, kontinuita učiva je sledována v rámci předmětové komise. Týdenní hodinová dotace je ve všech ročnících v souladu s učebním plánem. Zařazení hodin v rozvrhu ne vždy odpovídá psychohygienickým zásadám, např. VII. B má cizí jazyk dvakrát v týdnu až šestou vyučovací hodinu. Žáci v tomto čase jeví známky značné únavy, jsou nesoustředění, jejich schopnost vnímání je omezená.

Učitelky se na výuku připravují, snaží se vést hodiny v cizím jazyce. V navštívených hodinách byly upřednostněny formy frontálních činností, v některých se objevila i práce ve skupinách. Úkoly zadané k samostatné práci žáci řešili buď v pracovních sešitech, nebo vepisovali do předtištěných pracovních listů. Zpětná kontrola správnosti provedené práce byla prováděna jen ojediněle. Ústní projevy žáků byly často omezeny do jednoslovných odpovědí, podceňena byla konverzační složka výuky a automatizace ustálených slovních spojení. V nižších ročnících nebylo pamatováno na možnost využití motivační složky výuky, nebo zařazení hravých prvků pro podchycení zájmu dětí. Relaxační chvílka byla zařazena pouze v jednom případě. Většina hodin byla přetížena procvičováním gramatických jevů, zohlednění žáků s dysfunkcemi nebylo pozorovatelné.

Uspokojivě byla po stránce materiální zajištěna hodina němčiny ve IV. třídě, téměř ve všech hospitovaných hodinách se pracovalo s doprovodnými texty na magnetofonových záznamech.

Ve výuce *vlastivědy* bylo využito rozmanitých metod a forem práce, výrazná zde byla skupinová výuka, výuka *dějepisů* byla vedena frontálním způsobem. Učitelé vycházeli z vlastních znalostí a zkušeností žáků, vedli žáky k samostatnému vyhledávání informací v textu, orientovat se na mapkách v učebnicích, atlasech i nástěnných mapách. Ve vyšších ročnících řešili žáci problémové otázky, hledali souvztažnosti mezi novými a již získanými poznatky. Menší důraz byl kladen na regionální specifika. Uvedené činnosti podporovaly

žakovskou aktivitu a vedly ke snadnějšímu zapamatování probírané látky. V dějepisném vyučování v dyslektické třídě byl příkladný individuální přístup a pomoc žákům ze strany učitele - vyučující připravil pro každého žáka zápis, který si vlepovali do sešitů. Stejný způsob zápisu pro žáky vyšších ročníků běžných tříd se však jevil jako nevhodný.

Aktivizace žáků vstupními a průběžnými motivačními metodami byla v hodinách obou předmětů zřetelná, výrazně byly uplatňovány mezipředmětové vztahy. V hodnocení žáků převažovalo okamžité pozitivní hodnocení výkonu jednotlivců, klasifikace, převážně vyučujícími zdůvodněná, odpovídala znalostem žáků. Ne vždy si však v závěru hodin

ponechali vyučující dostatečný časový prostor pro shrnutí probraného učiva a hodnocení průběhu vyučovací hodiny. Žáci pak nejsou schopni uvědomit si, zda stanovený cíl deklarovaný vyučujícím na počátku hodiny byl splněn.

V oblasti interakce a komunikace byla pedagogie i žáky respektována dohodnutá pravidla jednání, ve vyučovacích hodinách byli žáci slušní a ukázněni. Komunikativní dovednosti žáků byly na průměrné úrovni. Komunikace vyučujících, především kvalita jejich vyjadřování, byla v hospitovaných hodinách obou předmětů velmi dobrá.

Průběh vzdělávání ve společenskovědní složce je hodnocen jako velmi dobrý.

Průběh a výsledky v přírodovědné složce vzdělávání

V průběhu inspekce bylo hospitováno v předmětech matematika, přírodověda, přírodopis, fyzika, chemie a zeměpis.

Hodinové dotace předmětů v jednotlivých ročnících odpovídají učebnímu plánu realizovaného vzdělávacího programu. Vyučující se řídí zpracovanými časově-tematickými plány, v nichž členění učiva odpovídá osnovám jednotlivých ročníků, je zajištěna návaznost, nedochází k obsahové duplicitě. Kontrolou zápisů v třídních knihách byl zjištěn soulad s osnovami. Stanovené výukové cíle odpovídají aktuálnímu složení tříd a standardu vzdělávání. Vyučující jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení. V hospitovaných hodinách byl patrný individuální přístup k těmto žákům. Ve většině hodin však chybělo individuální zaměření na nadané žáky.

Přestože výuka byla částečně zajišťována vyučujícími bez odborné a pedagogické způsobilosti, neměla tato skutečnost výrazný vliv na její úroveň.

Struktura navštívených hodin byla na prvním i druhém stupni pestrá. Členění hodin respektovalo individuální věkové zvláštnosti žáků i aktuální situaci ve třídě. Metody a formy výuky byly přizpůsobeny obsahu učiva a výukovým cílům. Organizace výuky sledovaných hodin byla většinou efektivní v prostoru i čase a umožňovala žákům úspěšnou seberealizaci. Teoretické poznání vycházelo převážně z vlastní praktické činnosti žáků. Stanovené výukové cíle byly splněny.

Vstupní motivace byla využívána při navození hlavního úkolu. Průběžná motivace v průběhu učebních činností plnila svou aktivizující funkci a byla diferenciována s ohledem na schopnosti jednotlivých žáků. Vyučujícím se téměř vždy podařilo aktivizovat žáky k daným činnostem. Ve výuce bylo využíváno mezipředmětových vztahů i životních zkušeností žáků. V průběhu všech sledovaných hodin bylo dominantní neustálé vyhodnocování a z něj vycházející korekce postojů a názorů žáků. Kontrola a převážně slovní hodnocení bylo ze strany vyučujících prováděno frontálně i ve fázi práce jednotlivců a skupin. Bylo informativní, objektivní, respektovalo osobnost žáka. V závěru většiny hodin bylo provedeno hodnocení výsledků práce žáků. Rovněž byly shrnuty nové teoretické poznatky.

Hodiny *matematiky* na 1. stupni byly zejména zaměřeny na pamětné zvládnutí početních operací v daném oboru přirozených čísel. Chyběla však aplikace získaných znalostí

a dovedností do slovních úloh. Na 2. stupni byl vyučujícími kladen důraz na logickou strukturu učiva s využitím dosavadních znalostí s následným upevňováním a procvičováním získaných vědomostí.

Hodina *přírodovědy* byla velice pestrá s využitím křížovek a videa. Rozšiřovala dosavadní vědomosti žáků přiměřeně jejich věku a životním zkušenostem.

Výuka *chemie, fyziky a přírodopisu* vycházela ze zkušeností žáků s využitím demonstračních pokusů, tabelárních i trojrozměrných pomůcek. Kladně je třeba hodnotit začleňování dílčích poznatků do jednotného pohledu na svět a provádění laboratorních prací.

Své znalosti a dovednosti mohou žáci rozvíjet v kroužcích matematiky, chemie a fyziky.

Výuka *zeměpisu* je realizována v odborné učebně, kde je instalováno závěsné roletové zařízení pro nástěnné mapy, televizor s videopřehrávačem a přístroj pro zpětnou projekci. Na magnetických tabulích a nástěnkách jsou umístěny informační materiály k doplnění právě probíraného učiva. K výuce se využívá video nahrávek a diapositivů.

Po stránce personální je výuka velmi dobře zajištěna, týdenní hodinová dotace odpovídá učebnímu plánu. Přípravu vyučujících je možno hodnotit jako velmi zodpovědnou.

Navštívené hodiny měly klasickou stavbu, kde převažovala frontální forma výuky. K opakování učiva bylo využito samostatné práce, která byla bezprostředně po skončení vyhodnocena. Průběžně byla zařazována aktualizace učiva, žáci tak měli možnost sdělit vlastní poznatky a zkušenosti. Výklad nového učiva byl veden zajímavou formou, uplatněny byly mezipředmětové vztahy, žáci se spolupodíleli na vyvozování nových poznatků. Práce s názornými pomůckami či informacemi bylo využito v omezené míře. Celková atmosféra během hospitací byla tvůrčí, žáci pracovali se zájmem.

Žáci v průběhu vyučování většinou respektovali dohodnutá pravidla jednání, vzájemná komunikace byla založena na oboustranné důvěře. Žáci vesměs projevíli pozitivní vztah k výuce, nežádoucí chování v hodinách se objevilo pouze ojediněle.

Průběh vzdělávání ve skupině přírodovědných předmětů je hodnocen jako velmi dobrý.

Průběh a výsledky ve výchovné složce vzdělávání

Hospitovány byly hodiny občanské, výtvarné a hudební výchovy.

Vstupní a průběžná motivace ve sledovaných hodinách vycházela z využití zkušeností žáků, z pozitivních interpersonálních vztahů mezi učitelem a žáky a z převážně pozitivního hodnocení žáků. Ve výuce převažovala atmosféra vzájemné důvěry a spolupráce.

Struktura hodin uvedených předmětů byla na prvním i druhém stupni promyšlená a velmi pestrá. Členění hodin respektovalo individuální i věkové zvláštnosti žáků a aktuální složení tříd. Učitelky využívaly různých forem organizace výuky, které byly přizpůsobeny obsahu učiva a výukovým cílům. Organizace výuky všech sledovaných hodin byla efektivní, umožňovala žákům úspěšnou seberealizaci. Teoretické poznání (občanská, výtvarná výchova) většinou vycházelo z vlastních zkušeností a poznatků žáků. Vyučující jim v průběhu činností poskytovali individuální pomoc, stanovené výukové cíle byly splněny.

V *občanské výchově* se vyučující v úvodní části podařilo navodit přátelskou atmosféru, což se pak odráželo v otevřenosti žáků při diskusích k danému tématu. Při vedení diskusí byly otázky srozumitelné, jednoznačné, zaměřené na aplikaci učiva do denního života. Bylo využito také domácí přípravy žáků (referát, četba vlastní vybrané ukázky). Důraz byl kladen na rovnováhu mezi rozumovou a citovou složku vzdělávacího výchovného působení.

Ve *výtvarné výchově* žáci pracovali velmi aktivně. Dané téma ztvárňovali stanovenými technikami po předchozím vysvětlení pracovního postupu a upozornění na možné chyby. Při realizaci úkolu převažovala dětská fantazie, která byla korigována vlastní výtvarnou činností. Průběžně byla žákům poskytována individuální rada a pomoc.

Výuka *hudební výchovy* na prvním stupni probíhá v běžných třídách, na 2. stupni v odborné učebně hudební výchovy. V kmenových třídách je k dispozici audiotechnika, orffovský instrumentář a keyboard jako doprovodný nástroj. Odborná učebna je vybavena doprovodnými nástroji (klavír, keyboard, kytara), orffovským instrumentářem, audiotechnikou včetně nahrávek a dostatečným množstvím zpěvníků. Běžné třídy však nevyhovují potřebám pro pohybový projev žáků.

Výuka ve všech sledovaných hodinách byla organizována v souladu se současným pojetím předmětu se zaměřením na kultivaci žákovského hlasového projevu, rytmického citění (intonační a hlasová cvičení, rytmizace), na rozvoj individuálních i skupinových interpretačních schopností a na využití poznatků z teorie hudby v praktických činnostech. Hudební aktivity žáků byly vhodně zařazovány, žáci měli dostatečný prostor pro sólové

i sborové vokální výstupy, při nichž byl většinou respektován přirozený rozsah dětského hlasu. Metody a formy výuky zvolené vyučujícími byly vždy efektivní, žáci prokazovali velmi dobré znalosti základů teorie hudby.

Ve všech hospitovaných předmětech sledované složky byla spolupráce žáků s vyučujícími na velmi dobré úrovni, všem žákům byla dána možnost úspěšně se ve výuce uplatnit. Hodnocení skupin i jednotlivců odpovídalo žákovským výkonům, ze strany vyučujících převažovalo pozitivní verbální hodnocení s motivačním účinkem. Svým pozitivním vztahem k žákům a přirozenou autoritou vytvářeli vyučující v hospitovaných hodinách přátelskou atmosféru. Žáci byli většinou ukázněni, zdvořilí a respektovali dohodnutá pravidla.

Průběh vzdělávání ve výchovné složce vzdělávání je hodnocen jako velmi dobrý.

Výsledky vzdělávání a výchovy

Vedení školy průběžně zjišťuje výsledky vzdělávání vlastními evaluačními prostředky i prostřednictvím standardizovaných testů. Ve spolupráci s metodickými orgány i jednotlivými učiteli pravidelně provádí analýzu výsledků, hodnotí grafickou dokumentaci žáků, sleduje a vyhodnocuje práci jednotlivých zejména problémových žáků formou pravidelné kontroly žákovských knížek. S takto zjištěnými výsledky vzdělávání seznamuje vedení školy pedagogickou radu a určuje další postupy a opatření směřující ke zkvalitnění výuky a zefektivnění řízení.

Celkově je průběh vzdělávání a výchovy ve sledovaných oblastech hodnocen jako velmi dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad zřizovací listiny a rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení

Organizace doložila zřizovací listinu (dále jen ZL), jejímž zřizovatelem je obec Vítkov. Ke dni účinnosti je zde vymezen movitý majetek a právo hospodaření s nemovitým majetkem, dále je specifikována hospodářská (doplňková) činnost spočívající ve využití majetku, k němuž má právo hospodaření a vlastní tvůrčí aktivity, které organizace neprovádí.

V dodatku č. 1 k ZL je upraven název základní školy, který svými údaji koresponduje s rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení .

Platná ZL neruší původní zakládací listinu školy (vystavena na dobu neurčitou), příslušnými právními normami není vymezen předmět činnosti součásti, jež je školní družina a školní klub.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM ZA OBDOBÍ ROKU 2001

Závazné ukazatele mzdové regulace byly dodrženy. Škola řádně zúčtovala státní prostředky a dodržela závazné termíny. Nedostatky se vyskytly v platové oblasti zařazením zaměstnanců do platových stupňů. Uvedená oblast vykazuje neefektivní využívání prostředků přidělených

ze státního rozpočtu. Výroční zpráva byly zpracovány v souladu s platnými normami. Organizace měla BOZP a PO zpracovanou příkladně.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
 - Rozhodnutí ŠÚ Opava o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 473/00/Z-48-00 ze dne 18. 9. 2000 a účinností od 1. 9. 2000
 - Dokumentace třídních učitelů (třídní knihy třídní výkazy, katalogové listy žáků)
 - Řád školy
 - Rozvrhy hodin pro jednotlivé ročníky a třídy
 - Zápis z pedagogických rad
 - Kniha úrazů
2. Zřizovací listina vydaná Městem Vítkov dne 27. 10. 1999 s účinností od 1. 1. 2001
3. Dodatek č.1 ke ZL ze dne 13. 12. 2000 a účinností od 14. 12. 2000
4. Koncepční záměry školy do roku 2003
5. Plán práce školy na školní rok 2002/2003
6. Týdenní plány
7. Minimální preventivní program
8. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
9. Hospitační záznamy vedení školy
10. Provozní řád pro žáky a pracovníky
11. Učební plány tříd pro daný vzdělávací cyklus
12. Časově tematické plány hospitovaných předmětů
13. Podkladová dokumentace inspektorů
14. Grafické práce žáků
15. Výkaz Škol (MŠMT) V 3-01 o základní škole ze dne 3. 10. 2001 se stavem k 30. 9. 2001
16. Výkaz Škol (MŠMT) V 3-01 o základní škole ze dne 10. 10. 2002 se stavem k 30. 9. 2002
17. Výkaz Škol (MŠMT) V 36-01 o úrazovosti dětí a mládeže ze dne 3. 10. 2001
18. Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2001 ze dne 25. 1. 2002
19. Vnitropodniková směrnice pro vedení účetnictví a zpracování účetních dokladů čj. 28/00 ze dne 10. 4. 2000
20. Rozvaha Úč. OÚPO 3-02 organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací k 12/2001
21. Výkaz Úč OÚPO 4-02 zisku a ztrát a Příloha Úč. OÚPO 5-02 organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací sestaven k 12/2001
22. Vnitřní účetní doklady k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků (73, 74, 76, 77, 105, 166, 167, 228, 229, 216, 245, 249, 251, 252)
23. Cestovní příkazy (1295, 1298, 1301, 1303, 1312)
24. Povolávací příkaz k výkonu civilní služby čj. SU/708/2000-0250/2000/CS ze dne 3.10. 2000. Dohoda o výkonu civilní služby ze dne 9. 10. 2000. Evidence výkonu civilní služby a vyúčtování náležitostí souvisejících s výkonem civilní služby
25. Kniha úrazů ze dne 3. 9. 1997

26. Záznamy poučení žáků o bezpečnosti v třídních knihách včetně obsahu
27. Jmenovací dekret Školského úřadu Opava ze dne 14. 6. 1999 čj. 180/99 do funkce ředitelky
28. Rozpis schváleného rozpočtu NIV reg. školství pro rok 2001 čj. 22/Pl vydaný Okresním úřadem Opava, referátem školství dne 24. 2. 2001
29. Úprava rozpočtu NIV reg. školství k 8. 10. 2001 čj. 106/Pl vydaná Okresním úřadem Opava, referátem školství dne 9. 11. 2001
30. Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích Škol (MŠMT) P 1-04 (období 1. - 4. čtvrtletí 2001)
31. Hlavní účetní kniha - období 12/2001
32. Rozúčtování mezd - období 1-12/2001
33. Vnitřní platový předpis s účinností od 1. 1. 2001 ze dne 3. 1. 2001
34. Organizační řád školy ze dne 3. 1. 2000 platný v roce 2001
35. Mzdové listy zaměstnanců za rok 2001
36. Osobní složky zaměstnanců (doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání, přehledy o průběhu zaměstnání - čestná prohlášení zaměstnanců, potvrzení o zaměstnání od dřívějších zaměstnavatelů, přehledy o zápočtu praxe, pracovní smlouvy, náplně práce, platové výměry platné v roce 2001)
37. Písemné záznamy o vyplacených odměnách v roce 2001
38. Evidence pracovní doby a práce přesčas za měsíce leden až prosinec 2001
39. Dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti (evidence o skutečně odpracovaných hodinách)
40. Rozpočet a Zásady pro používání prostředků FKSP pro rok 2001
41. Kolektivní smlouva s účinností od 7. 3. 2001
42. Účetní doklady č. 5001 až 5040 k čerpání prostředků FKSP za rok 2001

ZÁVĚR

Hodnocení personálních podmínek vzdělávání a výchovy

Z dvaceti pěti pedagogů, kteří působí ve škole, má pouze sedmáct požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost. Tato skutečnost však neovlivňuje v negativním slova smyslu úroveň výuky. Dvě vyučující s nižší vysokoškolskou kvalifikací (Bc) vyučují cizím jazykům a přírodopisu. Z osmi nekvalifikovaných učitelů si pět učitelů doplňuje vzdělání studiem na vysoké škole.

Skladba úvazků je vedením školy řešena optimálně vzhledem ke vzdělání a zkušenostem učitelů. Činnost poradních a metodických orgánů je funkční, kontrolní činnost je plánovitá, pravidelná, výsledky z ní jsou průběžně analyzovány, případné nedostatky ihned řešeny a jsou přijímána okamžitá opatření. Veškerá písemná dokumentace ředitelky školy je vedena příkladně.

Hodnocení materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy

Společné komunikace i běžné učebny 1. stupně mají velmi dobrou estetickou úroveň, z hlediska vybavení jsou funkční, světelné i tepelné podmínky odpovídají psychohygienickým zásadám. Pro většinu předmětů má škola k dispozici ucelené řady

učebnic. K velkému posunu došlo od minulé inspekce (1999) ve vybavenosti pomůckami, které škola dle svých finančních možností stále doplňuje.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy

Všechny hospitované hodiny byly promyšlené a připravené. Bezprostřední příprava učitelů vycházela z tematických plánů, které jsou v souladu s učebními osnovami. Organizace hodin byla většinou efektivní, metody a formy volili vyučující vzhledem k potřebám výuky. Dle míry pedagogických zkušeností byla v hodinách využívána vstupní i průběžná motivace, od níž se odvíjela komunikace mezi učiteli a žáky i celkový průběh vyučovacích hodin. V hospitovaných hodinách byla zjištěna velmi rozdílná byla úroveň v péči o žáky s vývojovými poruchami učení, prospěchově slabší i o žáky talentované, ačkoli vedení školy klade právě na tuto problematiku velký důraz (33 žáci s vývojovými poruchami pracují v dyslektických skupinách pod vedením 14 proškolených dyslektických asistentek). V hodnocení žáků převažovalo pozitivní verbální hodnocení vždy bezprostředně po výkonu jednotlivců či skupin, čímž byla zajištěna zpětná vazba.

Výsledky vzdělávání jsou vedením školy sledovány, ověřovány, analyzovány a jsou přijímána opatření.

Hodnocení efektivnosti využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu

Základní škola nepostupovala v oblasti hospodaření s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu v roce 2001 v platové oblasti podle příslušných právních předpisů, vzhledem k účelu jejich poskytnutí nebyly využity efektivně.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Olga Grossmannová	Olga Grossmannová
Členové týmu	Mgr. Isabela Hobzová	Isabela Hobzová
	Mgr. Ivan Tuček	Ivan Tuček

Další zaměstnanci ČŠI

Blanka Benčičová
Ing. Dalibor Vašák

V Bruntále dne 19. prosince 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 23. prosince 2002

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Mgr. Blanka Váňová

Blanka Váňová

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy KÚ MS kraje, odbor školství, mládeže a tělovýchovy, 28. října 117 702 18 Ostrava 2	2003-01-13	141 032/03-11011
Zřizovatel: Městský úřad Vítkov, Wolkerova 890, 749 01 Vítkov	2003-01-13	141 031/03-11011

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány